

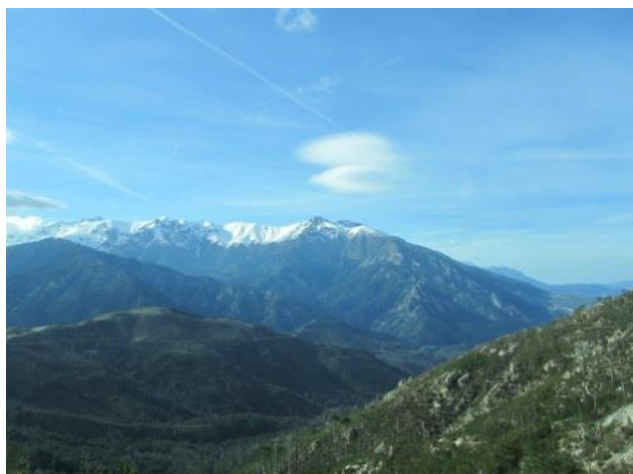
גינה ויער

Volume 1, Issue 60

אפריל 2013 April

תוכן עניינים - 60

- 1 שלום רב
1 ביקור בקורטה (Corte)
2 לגדל אלון השעם
2 לדבר עם ילדים על מים (מותפלים)

נוף אופייני

ביקור בקורטה (Corte) - קורטה היא העיר הרביעית בגודלה בקורטיקה, משהו כמו 30 אלף תושבים, סדר גודל של עיירה קטנה... העיר הקטנטנה והמבוצרת שוכנת בפנים היבשת ומוקפת הרים נישאים. קורטה נחשבת לקורטיקאית ביותר מבין כל הערים באי. שמרנית תושבי סטודנטים הלומדים באוניברסיטה היחידה באי. בשנת 1795 כאשר זכה האי, במשך ארבע שנים, בעצמאות שימשה קורטה כבירה, אך עד היום היא מהווה מעין בירה רוחנית. בעיר עצמה אין אתרים רבי רושם אך היא מקסימה בתכלית. סמטאות צרות וציוניות, בתי קפה מצוינים ובמרכז העיר המצודה ממנה נשקף נוף משגע. למעט המצדה אין בעיר אתרים רבי רושם אבל העיר עצמה היא בסיס לטוילים רגליים בסביבה. הן בשל מיקומה הנוח והן בשל האווירה הצעירה שבה. אין צורך במכונית לשוטט בסביבה תוך דקות ספורות של הליכה ממרכז העיר אפשר להגיע לאתרי טבע מקסימים נחלים שוצפים, פסגות הרים, קניונים - שפע של מים וירק.

שלום רב,

אפריל הפעם הוא בסימן קורטיקה. קורטיקה השייכת לצרפת היא אי הרביעי בגודלו בים התיכון. מגוררים בו כ- 280 אלף תושבים ושטחו כ- 9,000 קמ"ר (לשם השוואה בישראל מתגוררים כ-8 מליון תושבים ושטחה הוא כ- 22,000 קמ"ר). עיר הבירה של קורטיקה היא אז'אקסיו, ובה נולד נפוליאון בונפארטה. מה שמופלא בה יותר מכל הוא שהאי נשאר, מבחינות מסוימות, תקוע בשנות ה-80 של המאה הקודמת. בקורטיקה האוויר צלול ונקי, מים שוצפים בנחלים כל השנה, אין מקדונלדס, פיצה האט ושאר רשתות ענק, וכך הקורטיקנים רוצים שזה יישאר.

זה הזמן לבקר בקורטיקה, כשמוזג האוויר הפכפך, השלגים עדיין לא סיימו להפשיר, כשהכל ירוק ורענן, ובעיקר לפני מתקפת התיירים המתרחשת בקיץ בו מכפיל האי את אוכלוסייתו פי ארבע.

והפעם בעקבות קורטיקה נבקר בקורטה שהיתה בעבר עיר הבירה, נגדל אלוני שעם ועם ילדים נשוחח על התפלת מים.

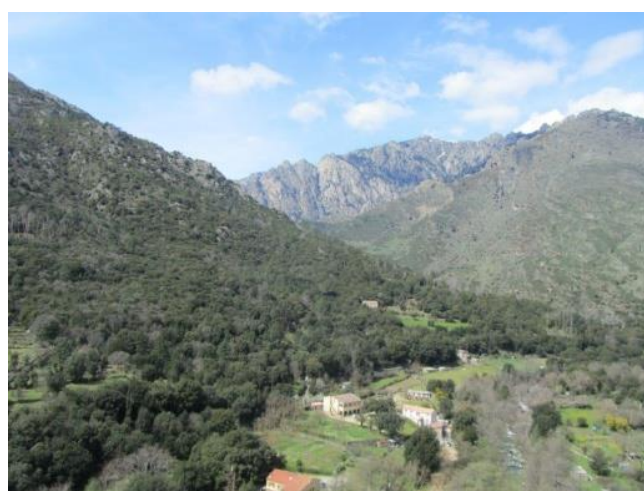
להשתמע,

ענת

אתר אינטרנט: www.madmony.co.il
דואר אלקטרוני: Anat@Madmony.co.il

אלון שעם בקורסיקה, צומח מתוך הסלע

הנוף הנשקף מהמצודה בקורטה

לדבר עם ילדים על מים (מותפלים) – בארץ קיים מחסור במים, על כן חיפשה ישראל מאז ומתמיד פתרון לבעיה כשרעיון ההתפלה עומד בבסיס רוב התוכניות .

מהי התפלת מים? תהליך הפרדה בין מים לחומרים המומסים בה, מלחים ומינרלים, על מנת לקבל מים הראויים לשתיה או לחקלאות. המילה "התפלה" נגזרת מהמילה "תפל" - חסר טעם, מכיוון שהתהליך מסיר את מליחותם של המים .

אילו מים מתפילים בישראל? בעיקר מי תהום מליחים אך גם מי ים .

מדוע מתפילים מים? אפשר למלא את המחסור במים שפירים, באמצעות הפקת מים איכותיים במחירים סבירים ממאגר מים בלתי נדלה שהוא הים.

כמה מרכזים להתפלת מי ים קיימים בישראל? כעת פועלים שלשה מרכזים: באשקלון, פלמחים ובחדרה .

כמה מים מתפילים בישראל? המים המותפלים מהווים כ - 40% ממי השתייה במגזר הביתי.

מהם הבעיות העיקריות בהתפלת מים? העלות הכלכלית הגבוהה באופן ניכר מעלות המים המתוקים הטבעיים, וכן בעיית זיהום האוויר שיוצר פעולת המתקנים.

לגדל אלון השעם - אלון השעם, *Quercus suber*, הוא עץ ירוק עד מן היפים שבאלונים. מקורו באזור הדרומי של אגן הים התיכון והוא נפוץ בין היתר באופן טבעי ביערותיה של קורסיקה, שם הוא יכול להגיע לגובה של מעל 25 מטר. אמנם יש אלונים מוצלחים ממנו לגינות בישראל, אך צורתו העגולה-בכותית וגזעו הדקורטיבי ייחודיים, יש לו יכולת מצוינת לשרוד בתנאי קור וחום קשים והוא חסכוני במים. הוא מתאים במיוחד לגידול באזורי השפלה והחוף וכן באזור הגליל. חשוב לעצב אותו במהלך השנים הראשונות לגידולו: ניתן לגדל את העץ בנוף צמרתי המתאים לקילוף, או בנוף מסתעף ומפוסל לגן.

בארצות הים התיכון משמש העץ לתעשיית השעם, קליפתו המיוחדת המשמשת ליצירת פקקים לבקבוקים. מקלפים את הגזע לראשונה כאשר הוא מגיע לגיל של 20-25 שנה. הסרת הקליפה אינה פוגעת בעץ, היא מתחדשת. אמנם בשנים האחרונות יש לו תחליפי זכוכית ומתכת, אולם אף אחד מהם אינו יכול לשחזר את הרומנטיקה והטקסיות של חליצת הפקק.